

หมายเหตุ : ลดพนัน

จดหมายข่าว

ตอน ข้อเสนอนโยบายสาธารณะในการป้องกันและ ลดผลกระทบต่อด็กและเยาวชนไทยจากการพนัน

ฉบับที่ 6 ประจำเดือนมีนาคม 2562

สถานการณ์และผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทยจากการพนันออนไลน์

ปัจจุบันธุรกิจการพนันออนไลน์มีมูลค่าตลาดที่เติบโตมากขึ้นเป็นลำดับ เนื่องจากเป็นการพนันที่มีช่องทางเข้าถึงได้ง่าย สามารถเล่นได้ตลอดเวลา มีความสะดวกในการเล่น เชื่อมต่อกับบัญชีธนาคารทำให้มีความสะดวกในการการเบิก-ถอนเงิน รวมทั้ง พนันออนไลน์มีความหลากหลายและเร้าใจ สิ่งเหล่านี้ล้วนดึงดูดทำให้เด็กและเยาวชนเล่นพนันได้มากขึ้น ประมาณการว่ามีเยาวชนที่เล่นพนันจำนวน 3,649,303 คน และในจำนวนนี้มี 95,397 คน ที่ตกอยู่ในภาวะติดหนี้พนัน มีมูลค่าการเงินมากกว่า 335 ล้านบาท หรือเฉลี่ยประมาณ 3,512 บาท/คน (ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน 2561)

รูปแบบพนันออนไลน์มีจำนวน 4 รูปแบบ คือ

- 1) การเล่นเกมพนันแบบคาสีโน เช่น บาคาร่าออนไลน์ รูเล็ตออนไลน์ แบล็กแจ็ก หรือเกมไพ่ประเภทต่าง ๆ
- 2) การทายผลการแข่งขันกีฬา เช่น แข่งม้า แข่งขันฟุตบอล
- 3) การออกลอตเตอรี่ ที่ผู้ซื้อสามารถสั่งซื้อและเล่นผ่านเว็บไซต์ขององค์กรหรือบริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐให้ดำเนินการธุรกิจประเภทนี้ และ
- 4)

การพนันชนิดอื่น ๆ เช่น การพนันหรือการทายผลเป็นการเสี่ยงโชคที่นิยมเล่นในประเทศนั้นๆ ในรูปแบบที่ 3) ซึ่งเคยอยู่ในประเภทออฟไลน์ ขณะนี้พัฒนาเป็นออนไลน์และขาดการควบคุมที่เป็นระบบ (มธรรดา สุวรรณโพธิ์ สถาบันราชานุกูล กระทรวงสาธารณสุข 2562) ข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมการรับชมและการเล่นพนันทายผลฟุตบอลยูโร 2016 พบว่านักเรียน นักศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและอาชีวศึกษากลุ่มตัวอย่างในพื้นที่เป้าหมาย 10 จังหวัด จำนวน 3,832 คน พบว่าร้อยละ 86.40 เล่นพนันทายผลฟุตบอล ร้อยละ 23.20 เล่นพนันทายผลมวยคู่ ร้อยละ 17.70 เล่นพนันทายผลตะกร้อ ร้อยละ 13.10 เล่นพนันทายผลสนุกเกอร์ ร้อยละ 12.20 เล่นพนันทายผลไก่ชน ร้อยละ 9.0 เล่นพนันทายผลวอลเลย์บอล ร้อยละ 7.40 เล่นพนันทายผลการแข่งม้า ร้อยละ 5.40 เล่นพนันทายผลแบดมินตัน ร้อยละ 2.70 เล่นพนันทายผลเทนนิส และ ร้อยละ 1.60 เล่นพนันทายผลอื่นๆ (ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน 2561)

เทคนิคเฉพาะด้านของการเล่นพนันฟุตบอลผ่านเว็บไซต์ ได้แก่ การซื้อข้อมูลจากบริษัทโทรศัพท์เคลื่อนที่ การเลือกกลุ่มเป้าหมายเพื่อการประชาสัมพันธ์จากกลุ่มคนที่มีความสนใจเหมือนกัน การใช้ผู้มีอิทธิพลทางความคิดในการชักจูงผู้เล่น การพนันฟุตบอล ความปลอดภัยของผู้เล่น การพนันฟุตบอลออนไลน์ การให้เครดิตสำหรับลูกค้าที่น่าเชื่อถือ การถ่ายทอดสด การแข่งขันฟุตบอลบนเว็บไซต์การพนันฟุตบอล การสร้างเว็บไซต์ใหม่ ๆ เพื่อความบันเทิง และการมีรูปแบบการเล่นการพนันฟุตบอลออนไลน์ที่หลากหลาย

ความเสี่ยงการติดพนันออนไลน์ในกลุ่มเด็กและเยาวชน จากการสำรวจความคิดเห็นและพฤติกรรมของวัยรุ่นและเยาวชนจำนวน 2,525 รายทั่วประเทศ เกี่ยวกับการพนันและการทนายผลฟุตบอลออนไลน์ ทั้งในช่วงก่อนและหลังการแข่งขันฟุตบอลโลก 2018 (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพและโครงการยูริพอร์ตประเทศไทย โดยองค์การยูนิเซฟ. 2561) พบว่า เยาวชนไทยเล่นอินเทอร์เน็ตมากกว่า 5 ชั่วโมง/วัน หรือร้อยละ 57 เคยเข้าไปดูโฆษณาพนันใน ทุกครั้งที่ออนไลน์ ร้อยละ 22 เคยเข้าไปดูโฆษณาพนันใน โลกออนไลน์ ร้อยละ 18 สาเหตุที่เข้าไปเล่นเพราะอยาก ลอง ร้อยละ 54 เรียนรู้การเล่นพนันด้วยตนเอง ร้อยละ 48 คิดว่าการพนันเป็นปัญหาใหญ่สำหรับเด็กและเยาวชน ร้อยละ 52 ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการเล่นพนันตั้งแต่เด็ก ทำให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาโครงสร้างของสมอง

สถานการณ์การพนันกลุ่มเยาวชน ปี 2560 จากการสำรวจพฤติกรรมและผลกระทบการพนันในประเทศไทยของกลุ่มตัวอย่างอายุ 15-25 ปี จำนวน 1,342 ตัวอย่าง พบว่าร้อยละ 53.4 หรือประมาณการเท่ากับ ประชากรกลุ่มเยาวชน 5,275,877 คน เป็นเยาวชนชาย

2,864,980 คน และเยาวชนหญิง 2,410,897 คน ของเยาวชนที่เคยเล่นการพนัน เมื่อได้ลองแล้วจะไม่หยุด การพนันเพียงประเภทเดียว และร้อยละ 68.1 ของเยาวชนที่เคยเล่นการพนันจะเล่นการพนันมากกว่า 1 ประเภท โดยเล่นพนันสูงสุดคือ 9 ประเภท รวมทั้ง เยาวชนชายมีแนวโน้มเข้าสู่วงการพนันเร็วกว่าเยาวชน หญิง (ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน 2561)

ผลการสำรวจข้อมูลของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข ปี พ.ศ. 2556 พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 70 เล่นการพนันห่วย/ลอตเตอรี รองลงมา ร้อยละ 52.5 เล่นไพ่ ไฮโล เกม และร้อยละ 17.5 พนัน กับเพื่อน เมื่อเด็ก ติดพนันจะทำให้เกิดการติดอย่างอื่น ด้วย เช่น การพนันทำให้เยาวชนเสี่ยงต่อติดสารเสพติดได้ ถึง 20 เท่า ก่ออาชญากรรมได้ถึง 3 เท่า ก่อให้เกิดโรค วิตกกังวลเป็น 2 เท่า โรครอารมณ์สองขั้วเป็น 2 เท่า และ โรคมึนเศร้า 0.8 เท่า สาเหตุที่ทำให้เด็กและเยาวชนเสี่ยง ต่อการติดพนันออนไลน์ ได้แก่ 1) สามารถเข้าไปเล่นผ่าน เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ตลอดเวลาและไม่จำกัดสถานที่ 2) รูปแบบ เสี่ยง ทำให้รู้สึกสนุก ไร้ใจ และเล่นได้ ต่อเนื่อง 3) สามารถเล่นได้โดยลำพัง ไม่ต้องพึ่งพาบุคคล อื่น 4) ผู้เล่นไม่รู้สึกรู้ว่าเป็นการพนัน แต่เป็นลักษณะของ การเล่นเกม และ 5) มีการโฆษณาเชิญชวนผ่าน สื่อออนไลน์ถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

ในประเทศไทยพบว่า เด็กอายุต่ำสุดที่เล่น การพนันจะมีอายุ 7 ปี ในเพศชาย และอายุ 10 ปี ใน เพศหญิง มีการเริ่มเล่นการพนันครั้งแรกอายุเฉลี่ยที่ 17.4 ปี ในเพศชาย และอายุเฉลี่ย 18.1 ปี ในเพศหญิง ผลกระทบจากการพนันออนไลน์ของเด็กและเยาวชนที่ ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ สมอง และพฤติกรรมไม่ เหมาะสม เยาวชนที่ติดพนันมีการปล้นชิงทรัพย์คิดเป็น ร้อยละ 61 ทำร้ายคนใกล้ชิดคิดเป็นร้อยละ 12 ขายทรัพย์สินใช้หนี้คิดเป็นร้อยละ 9 ขายบริการทางเพศ คิดเป็นร้อยละ 7 พยายามฆ่าตัวตายคิดเป็นร้อยละ 6 และติดยาเสพติดร้อยละ 5 เป็นต้น

นโยบายสาธารณะและมาตรการต่อการป้องกันและลดผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทยจากการพนัน

การพนันกลายเป็นกิจกรรมของคนทุกเพศทุกวัย ผู้เล่นพนันส่วนหนึ่งมักอ้างว่าเล่นเพื่อสันทนาการ ความสนุกสนาน และไม่ได้รับผลกระทบด้านลบ ขณะเดียวกันก็มีผู้เล่นการพนันจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาจากการเล่นพนันจนเกินขนาดและเสพติดการพนัน ก่อให้เกิดปัญหาต่อการดำเนินชีวิต ส่งผลกระทบต่อสังคม เช่น ปัญหาหนี้สิน การใช้ความรุนแรง ปัญหาครอบครัว อาชญากรรม ฯลฯ งานวิจัยด้านการแพทย์ระบุชัดเจนว่า การพนันเป็นเกมที่สามารถทำลายสมองของเด็กและเยาวชนได้อย่างถาวร ผลการศึกษาเรื่อง Neurobiology of the development of motivated behaviors in adolescence: A window into a neural systems model ของ ดร. โมนิก เอิร์นส และคณะ ชี้ให้เห็นว่า

ช่วงวัยรุ่นตอนต้นเป็นวัยที่ยังขาดความยับยั้งชั่งใจ เนื่องจากสมองส่วนหน้า (Prefrontal Cortex) ซึ่งเกี่ยวข้องกับการควบคุมการคิดและการตัดสินใจที่ใช้เหตุผล ยังไม่พัฒนาเท่าผู้ใหญ่ ทำให้วัยรุ่นมักตัดสินใจโดยใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล กล่าวได้ว่าการพนันเป็นเกมที่ยั่วยุให้

เกิดอารมณ์ความรู้สึกได้มาก ไม่ว่าจะ ผู้เล่นจะอยู่ในสถานการณ์ที่ได้หรือเสียก็ตาม (มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ 2559) กล่าวได้ว่าอาการติดการพนันในทางการแพทย์อธิบายว่า เป็นอาการที่คล้ายคลึงกับการติดสารเสพติด ถือว่าเป็นอาการป่วยอย่างหนึ่งเรียกว่า

‘โรคติดพนัน’ (Gambling Addict)

ในปัจจุบันการใช้สื่อออนไลน์เพื่อการพนันจะทวีความรุนแรงด้วยเช่นกัน เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงเว็บไซต์ที่ใช้เล่นพนันเช่น ทายผลฟุตบอลออนไลน์ และคาสิโนออนไลน์ ผ่านการโอนเงินเข้าบัญชีกลางและไลน์ได้ทุกที่ ทุกสถานการณ์ และทุกเวลา โดยไม่ต้องแสดงความเป็นตัวตน ประกอบกับการป้องกันเว็บไซต์ค่อนข้างจะกระทำลำบาก เนื่องจากผู้เปิดเว็บไซต์พนันจะแทรกตัวเข้าไปปิดอัปเดตเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยม โดย

ที่เด็กและเยาวชนขาดความรู้เท่าทัน รวมทั้ง แม้จะมีการป้องกันเว็บไซต์แต่ก็สามารถเปิดใหม่ได้ทันที ซึ่งยากต่อการปราบปรามให้หมดสิ้นไปได้

ความเปราะบางต่อการพนันของเยาวชนไทยอาจเป็นสัญญาณเตือนว่า เยาวชนของเราอยู่ในภาวะภูมิคุ้มกันต่อการพนันบกพร่อง ยังไม่สามารถสร้างเยาวชนที่เข้มแข็งพอจะรับมือกับสภาพแวดล้อมการพนันที่อยู่รายรอบตัวเยาวชน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาวิธีการและสร้างกลไกที่เป็นระบบในการปกป้องเยาวชนไทยจากปัญหาการพนัน เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องรู้เท่าทัน และไม่กล้าตัวเข้าสู่วังวนปัญหาจากการพนัน

ผลสำรวจของศูนย์วิเคราะห์ Customer Insights by TMB Analytics และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2562) วิเคราะห์ว่ามูลค่าที่คนไทยทั่วประเทศต้องจ่ายให้กับค่าหวยต่อปีนั้นสูงถึงกว่า 2.5 แสนล้านบาทต่อปี กล่าวคือ คนไทยจำนวนกว่า 20 ล้านคน รอความหวัง

หรืออาจจะเสพติดการซื้อหวยซื้อลอตเตอรี่ในแต่ละงวด พบว่ามูลค่าที่คนไทยใช้ไปกับกาซื้อหวยในแต่ละปีนั้นสูงกว่าจำนวนเงินที่ใช้ในการซื้อกองทุน LTF และ RMF ถึง 3 เท่า หรือเทียบได้กับเงินลงทุนโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง

เชื่อม 3 สนามบินที่เพิ่งเปิดประมูลไป

ดังนั้น สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย สถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย เครือข่ายเด็กรุ่นใหม่ไม่พนัน มูลนิธิธรรมาภรณ์ มูลนิธิอินเทอร์เน็ตร่วมพัฒนาไทย สมาคมวิทย์และสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน และมูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) จึงได้จัดทำข้อเสนอ นโยบายสาธารณะในการป้องกันและลดผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทยจากการพนัน ในการจัดเวทีเสวนา “นโยบายสาธารณะเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนไทยจากการพนัน” เมื่อวันที่ 6 มีนาคม 2562 ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค กรุงเทพมหานคร ขึ้น เพื่อให้พรรคการเมืองสามารถนำไปผลักดันเป็นนโยบายเพื่อลดปัญหาการพนันในสังคมไทย มีรายละเอียดดังนี้

1. รัฐ ต้องกำหนดให้มี **“คณะกรรมการลดผลกระทบจากการพนัน”** มีตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ และเครือข่ายเด็กและเยาวชน

2. รัฐ ต้องจัดให้มี **“กองทุนป้องกันและลดผลกระทบจากการพนัน”**

3. รัฐ ต้องส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยปัญหาเกี่ยวกับการพนัน สาเหตุและผลกระทบจากการพนัน รวมทั้ง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการพนัน

4. รัฐ ต้องส่งเสริมการเผยแพร่ความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพนัน สร้างการรู้เท่าทันและการเสริมสร้างเครือข่ายเยาวชนเพื่อป้องกันการติดการพนันรวมทั้งสนับสนุนกิจกรรมป้องกันและลดผลกระทบจากการพนัน

5. รัฐ ต้องสนับสนุนให้มีกลไกเพื่อช่วยเหลือให้คำปรึกษา เยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการพนัน

6. รัฐ ต้องบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังต่อเนื่องและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพนัน เช่น พ.ร.บ.การพนัน พ.ศ.๒๕๗๘ เป็นต้น โดยจุดเน้นให้มี มาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการพนันให้เท่าทันต่อสถานการณ์ และการกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบต่อสังคมจากการพนัน

ข้อเสนอที่ต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนคือ

1. กำหนดให้มีคณะกรรมการลดผลกระทบจากการพนัน แผนงานและมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนจากการพนัน โดยเฉพาะการพนันผ่านช่องทางออนไลน์ที่กำลังแผ่ขยายตัวอย่างรวดเร็วและเข้าถึงเด็กและเยาวชนได้ง่าย

2. การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนมาตรการการป้องกันและลดผลกระทบจากการพนัน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน โดยพิจารณาจัดสรรจากรายได้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

พงศ์ธร จันทรศมี ผู้จัดการศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.) กล่าวว่า จากการเก็บฐานข้อมูลในช่วง 5 ถึง 6 ปีที่ผ่านมา พบว่าประเทศไทยมีปัญหาการพนันมานานแล้ว โดยคนไทยร้อยละ 70 มีประสบการณ์เล่น การพนัน ขณะที่นักพนันหน้าใหม่เกิดขึ้นปีละ 1 แสนคน แต่ปัจจุบันมีความรุนแรงยิ่งขึ้น เนื่องจากเข้าสู่ยุคออนไลน์ที่เด็กและเยาวชนเข้าถึงได้ง่ายได้ขึ้น ยังพบด้วยว่าเด็กและเยาวชนหารายได้ด้วยการทำธุรกิจการพนันออนไลน์ด้วยตัวเอง

ช่องทางออนไลน์ทำให้การเล่นการพนันเป็นเรื่องง่าย จากความรุนแรงของปัญหาจึงทำให้เกิดการจัดทำข้อเสนอต่อพรรคการเมืองเพื่อให้เป็นนโยบายสาธารณะ เพราะที่ผ่านมาปัญหานี้ถูกเพิกเฉย ด้วยผู้กำหนดนโยบายมองว่าไม่ใช่ปัญหาเร่งด่วน จึงไม่มีมาตรการจัดการป้องกัน ทั้งที่ผลกระทบกำลังกระจายเป็นวงกว้างอย่างรุนแรง แต่หลังจากได้ฟังนโยบายของแต่ละพรรคการเมืองในวันนี้ รู้สึกดีใจที่ทุกพรรคการเมืองทราบถึงปัญหาการพนันออนไลน์ และพร้อมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนรู้เท่าทันการพนันออนไลน์ มีนโยบายจัดตั้งกองทุนและคณะกรรมการดำเนินงานเชิงรุก รวมถึงการปรับปรุงกฎหมาย ที่สำคัญคือยอมรับข้อเสนอโยบายสาธารณะของสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทยและสถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย เพื่อบริหารจัดการในเรื่องนี้” ผู้จัดการศูนย์ข้อมูลนโยบายสาธารณะการลดปัญหาจากการพนัน มสช. กล่าว

บรรณานุกรม

มจรุตา สุวรรณโพธิ์. (2562) “สถานการณ์และผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทยจากการพนันออนไลน์” รายงานเวทีเสวนาเรื่อง “นโยบายสาธารณะเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนไทยจากการพนัน” จัดโดย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ร่วมกับ สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และสถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย วันที่ 6 มีนาคม 2562 ณ โรงแรมเจ้าพระยา ปาร์ค กรุงเทพฯ

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ. (2562) รายงานเวทีเสวนาเรื่อง “นโยบายสาธารณะเพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนไทยจากการพนัน” จัดโดย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ ร่วมกับ สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และสถาบันยุวทัศน์แห่งประเทศไทย วันที่ 6 มีนาคม 2562 ณ โรงแรมเจ้าพระยา ปาร์ค กรุงเทพฯ

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน (2561) “วัยรุ่น” เปลี่ยนโฉมหน้าการพนันในเมืองเก่าจากสมาร์ตโฟน ในรายงานศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน ปี 2561.

การเข้าถึงเว็บไซต์

โทรทัศน์

- ช่อง 7 รายการ "ห้องข่าวภาคเที่ยง" (6 มี.ค.62) หัวข้อข่าว "ปิดเทอมห่วงเด็กติดเกม-ติดเน็ต เผยเด็กเข้าถึงการพนันออนไลน์กว่า 3 ล้านคน" <https://news.ch7.com/detail/330190>

- ช่อง 3 รายการ "คำทันข่าว" (6 มี.ค.62) <http://news.ch3thailand.com/rerun/128/151568?fbclid=IwAR2P7bCKPF99zASw24go07SpR0EZDrL2rBdyxGktaKW-zfcCPPNaoYNAgZI>

เว็บไซต์ ออนไลน์

- สำนักข่าวอิศรา (2 มี.ค.62) หัวข้อข่าว "งานวิจัยชี้ยุคโซเชียลทำนักพนันออนไลน์วัยโจ๋พุ่งกว่า2แสนคน เผย เด็ก 7 ขวบ เริ่ม เล่น " https://www.isranews.org/isranews/7_4_3_0_4_panan.html?fbclid=IwAR3cFuqs8SRvuvJfKDJcDUTlFlv8LD7Gahka4pB23Oxb7SVrqDkHsdP5d0

- SPRINGNEWS (2 มี.ค.62) หัวข้อข่าว สุดห่วง!! ยุคโซเชียล งานวิจัยเจอเด็ก “7ขวบ” เล่นพนันทำยอดพนันออนไลน์พุ่ง" <https://www.springnews.co.th/news/453173>

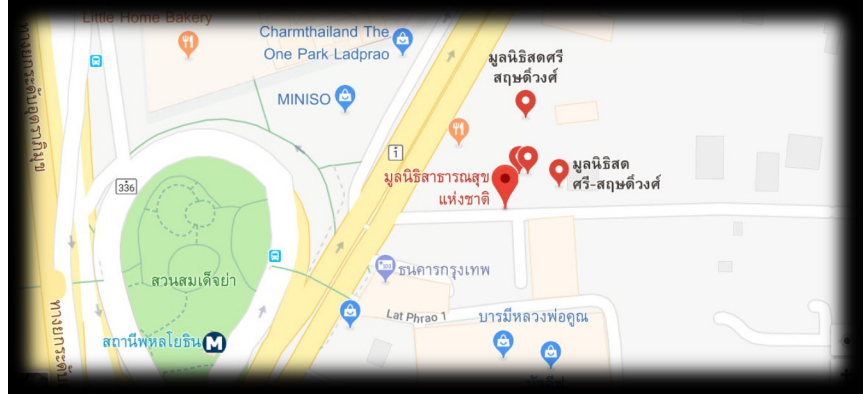
- โพสต์ทูเดย์ (2 มี.ค.62) หัวข้อข่าว "สังคมไทยน่าห่วง7ขวบเล่นพนันออนไลน์ผลวิจัยชี้กระทบสมองจุดรังჭักชะชีวิต" <https://www.posttoday.com/social/general/582074>

- Youtube ช่อง Ch3Thailand (6 มี.ค.62) รายการ "คำทันข่าว" หัวข้อข่าว "จิตแพทย์ ระบุสื่อมีอิทธิพลต่อการฆ่าตัวตาย" <https://www.youtube.com/watch?v=4fS7CWYcsko&feature=youtu.be>

- สยามรัฐ (7 มี.ค.62) หัวข้อข่าว วิกฤตเด็กไทย! ถูก"พนันออนไลน์"คุกคาม <https://siamrath.co.th/n/68347>

- thaiPR (8 มี.ค.62) หัวข้อข่าว "วิกฤตเด็กไทย! ถูก “พนันออนไลน์” คุกคาม เหตุเข้าถึงง่ายผ่านมือถือตัวแทนเยาวชนทนมไม่ไหวประกาศนโยบายสาธารณะ วอนพรรคการเมืองหีบแก้ไขเร่งด่วน" <https://www.thaipr.net/it/922426>

- ไทยโพสต์ (9 มี.ค.62) หัวข้อข่าว "เปิดวิสัยทัศน์..พรรคการเมือง "เยาวชน..ติดพนันออนไลน์" <https://www.thaipost.net/main/detail/30832>

- -

- -

